

Zn. SPR-4584/11-6

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 5. září 2011 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2, IČO: 00025429, jako správce osobních údajů soudců a státních zástupců podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., tím, že v seznamu soudců a státních zástupců, kteří měli být v minulosti členy KSČ, a který zveřejnil na svých webových stránkách (www.justice.cz) dne 7. ledna 2011, uvedl také ..., kteří členy KSČ nikdy nebyli, přičemž nepřesné údaje zveřejňoval do 14. ledna 2011, a v případě ... a ... do 31. května 2011,

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat pouze přesné osobní údaje a je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizovat,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával nepřesné osobní údaje, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 100.000 Kč
(slovy sto tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno doručením příkazu zn. SPR-4584/11-3 ze dne 9. srpna 2011 účastníkovi řízení, České republice – Ministerstvu spravedlnosti, dne 9. srpna 2011. Podkladem pro vydání tohoto příkazu byl kontrolní protokol zn. INSP2-0542/11-25 ze dne 31. května 2011 pořízený podle zákona č. 101/2000 Sb. a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, a další spisový materiál shromážděný v souvislosti s kontrolou Ministerstva spravedlnosti provedenou inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů Ing. Janem Zapletalem ve dnech 25. ledna až 31. května 2011.

Ze spisového materiálu, kontrolního protokolu a jeho podkladů, vyplývá, že účastník řízení dne 7. ledna 2011 v reakci na žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a v návaznosti na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 517/10, zveřejnil na svých webových stránkách, www.justice.cz, seznam soudců a státních zástupců, kteří byli členy Komunistické strany Československa (dále jen „KSČ“). Tento seznam přitom obsahoval i soudce a státní zástupce, kteří nikdy členy KSČ nebyli. Jednalo se o Do dne 14. ledna 2011 účastník řízení z tohoto seznamu odstranil až na ... a ... všechny shora uvedené soudce a státní zástupce, které do něj chybně zařadil. Jména posledně jmenovaných poté účastník řízení odstranil ze seznamu dne 31. května 2011. Účastník řízení přitom disponuje podklady (návrhy na jmenování, resp. na znovujmenování), ve kterých je informace o členství nebo nečlenství v KSČ uvedena buď v charakteristice soudce či státního zástupce, nebo v jeho čestném prohlášení.

K předmětu správního řízení se účastník řízení vyjádřil v podaném odporu ze dne 17. srpna 2011, kdy uvedl, že důvody tohoto odporu směřují výhradně do stanovení výše sankce, přesněji řečeno ke způsobu přihlédnutí k přitěžujícím a k polehčujícím okolnostem. Podle názoru účastníka řízení totiž nebylo přihlédnuto k tomu, že ke zveřejnění seznamů soudců a státních zástupců, kteří byli členy KSČ, došlo pod významným časovým tlakem (vzhledem k počtu soudců a státních zástupců a k personálním možnostem účastníka řízení šlo doslova o „šibeniční termín“) způsobený zákonnou lhůtou pro poskytnutí informací [§ 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím] na základě podaných žádostí dle tohoto zákona o zveřejnění předmětných seznamů. Zde účastník řízení zdůrazňuje, že pokud by přistoupil k ověřování údajů u všech soudců a státních zástupců, zcela jistě by vzhledem k jejich počtu, chronologickému způsobu uložení jednotlivých listinných charakteristik dle doby jmenování a zároveň k vlastním personálním možnostem lhůtu pro poskytnutí požadovaných informací nedodržel a porušil by tak povinnost stanovenou zákonem č. 106/1999 Sb. V takové situaci účastník řízení dle svého vyjádření, též s ohledem na znění nálezu Ústavního soudu ze dne 15. listopadu 2010, sp. zn. I ÚS 517/10 zdůrazňující veřejný zájem na poskytnutí informací o politické minulosti soudců, upřednostnil poskytnutí předmětných informací v zákonné lhůtě, přičemž (bohužel chybně a bez dostatečného zohlednění lidského faktoru) spoléhal na údaje zpracovávané v elektronické evidenci. Dle účastníka řízení je otázkou, zda by na nepřesnost zpracovávaných údajů poukázala případná namátková kontrola, když počty nepřesně evidovaných soudců a státních zástupců činily mezi členy KSČ cca pouhá 3%.

V této souvislosti účastník řízení poukazuje na stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů nazvané „K problematice aktualizace zpracovávaných osobních údajů (čj. 10/06/SŘ-OSČ, 13/06/SŘ-OSČ, 31/06/SŘ-OSČ)“. Z tohoto stanoviska vyplývá, že „zákon o ochraně osobních údajů správci neukládá, aby prováděl tuto kontrolu správnosti zpracovávaných osobních údajů nepřetržitě, ale ponechává vyhodnocení způsobu vyrovnaní se s touto povinností na dotyčném správci. Opatření směřující ke zjištění zpracování nesprávných osobních údajů jsou tak nezbytná zejména v systémech, jejichž provoz je zcela či do značné míry automatizovaný, a které jsou intenzivně využívány.“ Účastník řízení uvádí, že samotný údaj o členství v KSČ byl v každém jednotlivém případě (na rozdíl od dalších údajů uvedených na charakteristikách) zpracováván v podstatě k jednorázovému použití a nebyl účastníkem řízení až do počátku roku 2011 využíván a zveřejňován (žádosti o informace na toto téma byly účastníkem řízení zamítány). Potřeba aktualizace těchto údajů tak za celou dobu jejich zpracování v podstatě nenastala. Není tedy dle účastníka řízení zřejmé, proč mu správní orgán za této situaci přičítá k tíži, že „zpracovával nepřesné informace ve své elektronické databázi dlouhodobě“.

Účastník řízení dále uvádí, že Úřad pro ochranu osobních údajů ve zmiňovaném stanovisku dále uvádí, že „ke zjištění, že jsou zpracovávány nepřesné nebo již nadbytečné osobní údaje, často dochází na základě žádosti samotného subjektu údajů o opravu, doplnění či likvidaci zpracovávaných dat. Je nezbytné uvést, že takové žádosti subjektu údajů (je-li důvodná) je správce na základě § 21 zákona o ochraně osobních údajů povinen vyhovět.“ Tak tomu bylo dle účastníka řízení i v daném případě, kdy na základě žádostí a v řadě případů též z vlastní iniciativy účastník řízení předmětné údaje aktualizoval bezprostředně po zjištění předmětných nepřesností. Trvalo-li u dvou z 618 původně zveřejněných soudců odstranění nepřesností 5 měsíců, nutno dodat, že oba tito soudci byli kandidáty členství v KSČ, z povahy věci u nich nemohlo dojít k vyvolání značeného zásahu do soukromí. Soudkyně JUDr. Severová pak ani nevyžadovala veřejnou omluvu.

Z uvedených důvodů účastník řízení navrhuje, aby v následném rozhodnutí bylo od uložení sankce upuštěno, jelikož k nápravě pachatele stačilo samotné projednání správního deliktu. Nevyhoví-li správní orgán tomuto návrhu, účastník řízení in eventum navrhuje, aby v příkaze uložená pokuty byla významným způsobem snížena.

Účastník řízení je správcem osobních údajů soudců a státních zástupců ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. Účel zpracování vyplývá z jeho působnosti při výkonu státní správy soudů a státních zastupitelství; v dané souvislosti se jedná zejména o zajištění chodu soudů a státních zastupitelství po stránce personální (jmenování, přidělování, dočasné přidělování a překládání soudců a státních zástupců atd.). Za tímto účelem je tedy účastník řízení oprávněn zpracovávat osobní údaje soudců a státních zástupců v nezbytném rozsahu.

Na účastníka řízení se také vztahují povinnosti podle zákona č. 106/1999 Sb.; tedy na základě tohoto zákona může nastat situace (jako v posuzované věci), kdy je povinen poskytnout informaci, jejímž obsahem jsou i osobní údaje.

Podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. je každý správce povinen zpracovávat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem. Je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizuje. Zjistí-li správce, že jím zpracovávané osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje.

Ze shora uvedeného vyplývá, že účastník v případě 22 soudců a 9 státních zástupců na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. uvedl (zveřejnil), že tito byli členy KSCČ, přičemž tato informace neodpovídala skutečnosti. Účastník řízení přitom disponoval podklady a materiály, ze kterých byl schopen údaj o členství, resp. o nečlenství, ověřit – charakteristika soudce, čestné prohlášení. Současně účastník řízení v elektronické podobě eviduje u každého soudce nebo státního zástupce informaci o členství v KSCČ. Z této elektronické evidence přitom účastník řízení vycházel při zveřejnění seznamu členů KSCČ, přičemž ovšem tato evidence obsahovala u výše uvedených soudců a státních zástupců chybný údaj. Lze tedy konstatovat, že účastník řízení měl k dispozici přesné osobní údaje, které následným vlastním zpracováním učinil nepřesnými, a z těchto nepřesných osobních údajů vycházel při jejich zveřejnění. Před vlastním zveřejněním přitom účastník řízení neprovedl ani povrchní kontrolu přesnosti zveřejňovaných údajů, jinak by musel zjistit, že např. není možné, aby členem KSCČ mohla být soudkyně, které v roce 1989 bylo 14 let (...).

K vyjádření účastníka řízení správní orgán uvádí, že jistě není účelem zákona č. 106/1999 Sb. poskytovat žadatelům nesprávné, resp. nepřesné informace, a to bez ohledu na to, zda se jedná o osobní údaje, nebo informace jiného charakteru. Z tohoto pohledu je tedy jeho argumentace lhůtami zákona č. 106/1999 Sb. a požadavkem vyhovět žádosti o informace irelevantní. Fakticky lze totiž konstatovat, že účastník řízení porušil zákon č. 106/1999 Sb. tím, že poskytl žadatelům nesprávnou informaci. Dle správního orgánu je tedy při poskytování osobních údajů nezbytné upřednostnit požadavek na přesnost a správnost poskytované informace, a to především proto, že poskytnutí nepřesných osobních údajů povede v naprosté většině k zásahu do soukromí subjektů údajů. Je proto především na organizaci práce povinného subjektu podle zákona č. 106/1999 Sb., jakým způsobem žádosti o informace vyhoví a v jaké lhůtě to stihne, v žádném případě to ovšem nesmí být dle správního orgánu na újmu požadavkům zákona č. 101/2000 Sb., tedy v dané věci požadavku na přesnost zpracovávaných osobních údajů.

K otázce aktualizace osobních údajů a odkazu na rozhodovací praxi správního orgánu a z ní vyplývající zobecňující stanovisko správní orgán uvádí, že prvotním předpokladem pro postup, který účastník řízení cituje, je skutečnost, že do zpracování vstupují již přesné osobní údaje. V dané věci je nepochybné, že účastník řízení v listinné podobě disponoval přesnou informací o tom, který ze soudců a státních zástupců byl členem KSCČ. Při dalším zpracování sám vlastním pochybením (resp. chybou svých zaměstnanců) přenesl u některých soudců a státních zástupců do elektronické databáze nepřesnou informaci o členství, a s touto dále pracoval. Účastníkem řízení citované stanovisko se v žádném případě na takovýto případ nevztahuje, tedy nezbavuje správce osobních údajů odpovědnosti za to, pokud on sám disponuje správnými (přesnými) osobními údaji, a vlastním pochybením z nich

učiní údaje nepřesné. Stanoviskem popisovaný případ se týká situace, kdy přesnost osobních údajů je závislá na poskytování přesných informací od subjektu údajů (např. změna adresy) nebo třetích subjektů. Z tohoto důvodu nepochybně nese účastník řízení odpovědnost za to, že ve své elektronické databázi zpracovával nepřesné osobní údaje, přičemž skutečnost, že až do předmětného zveřejnění seznamu soudců a státních zástupců tyto informace nepoužil, jej této odpovědnosti nezbavuje.

Pokud účastník řízení uvádí, že u dvou soudců se jednalo o kandidáty členství KSČ, je třeba uvést, že nález Ústavního soudu hovoří o zveřejnění seznamu pouze členů KSČ, přičemž několikrát zdůrazňuje, že samotné členství v KSČ neznamená morální diskvalifikaci této osoby; z tohoto hlediska je argument účastníka řízení, že zveřejnění kandidátů členství KSČ nepředstavuje značný zásah do jejich soukromí dle správního orgánu nesprávný.

Správní orgán tedy považuje skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokazané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat přesné osobní údaje.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto jako k přitěžujícím okolnostem k tomu, že zveřejnění nepravdivé informace o členství soudce nebo státního zástupce v KSČ je způsobilé vyvolat značný zásah do soukromí. Ke zveřejnění přitom došlo prostřednictvím sítě Internet, což fakticky s ohledem na zájem veřejnosti o danou otázku znamená, že řada osob může nadále pracovat se seznamem obsahujícím nepřesné údaje, který si ze stránek účastníka řízení stáhly v prvních dnech. Současně je také zřejmé, že účastník řízení zpracovával nepřesné informace ve své elektronické databázi dlouhodobě a před vlastním zveřejněním neučinil žádné kroky, kterými by ověřil přesnost zpracovávaných osobních údajů. V případě ... a ... účastník řízení po zjištění pochybností o přesnosti údaje neblokoval a po dobu prověřování jejich přesnosti je nadále zveřejňoval a teprve následně je ze seznamu odstranil. Jako k polehčující okolnosti správní orgán přihlédl k tomu, že bezprostředně poté, co byl dotčenými osobami účastník řízení upozorněn na chybu, nepřesné osobní údaje odstranil a za toto pochybení se jim omluvil, fakticky tak ve většině případů trvalo zpracování nepřesných údajů maximálně po dobu 7 dnů, u dvou soudců však trvalo zveřejnění 5 měsíců. Správní orgán na základě výše uvedeného neshledal důvod odchýlit se od své úvahy o výši sankce, která byla účastníkovi řízení uložena příkazem ze dne 9. srpna 2011, neboť účastníkem řízení uváděné argumenty nejsou okolnostmi, které by měly mít vliv na její snížení. Po posouzení všech shora uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce v dolní polovině zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 5. září 2011

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností